

Gassco AS
Postboks 93, 5501 Haugesund
Besøksadr.:
Bygnes, 4250 Kopervik
Telefon: 52 81 25 00
Telefaks: 52 81 29 46
www.gassco.no
Org.nr. 983 452 841

Olje og Energidepartementet
v/
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref.: 04727
Vår ref.: BR-028-MY-HMSK-5302

Bygnes, 14.12.2005

GASSRØR TIL ØKT INNENLANDS BRUK AV GASS

Det vises til brev av 29. april 2005 hvor Gassco ble bedt om å undersøke grunnlaget for å utarbeide forretningsplaner for etablering av gassrør til henholdsvis Grenland og Skogn/Trondheim. Departementet påpekte spesielt at forretningsplanene burde bygge på konkrete drøftinger med aktuelle kommersielle aktører om finansiering av gassrørledninger og at det ble gjennomført konkrete drøftinger med sentrale avtakere om kjøp av transportkapasitet. Statnett fikk i oppdrag å vurdere eventuelle gevinster for sentralnettet ved etablering av gassrørledninger.

Resultatene fra Gasscos arbeid er oppsummert i følgende rapporter:

- Beslutningsunderlag for Gass i Norge og Sverige (GIN-S)
- Statusrapport rørledning til Trøndelag
- Statnetts rapport med vurdering av eventuelle gevinster for sentralnettet ved etablering av gassrørledninger til Skogn og Grenland.

Nedenfor følger en kort oppsummering av rapportene.

Beslutningsunderlag Gass i Norge og Sverige (GIN-S)

Gassco har samlet totalt 18 industriselskaper og kommuner (sponsorene) som har signert avtalen om å finansiere videre prosjektutvikling for gassrørledning til Øst-Norge og Vest-Sverige, omtalt som GIN-S Fase II. Disse er *Agder Energi, Akershus Energi, Bamble kommune, Borealis, E-ON Ruhrgas, Göteborg Energi, Hafslund, Hydro Polymers, Lyse Nett, Nova Naturgas, Perstorp, Preem Petroleum, Stora Enso, Skagerak Energi, Statoil, Vattenfall, Yara og Østfold Energi.*

Konseptet slik det foreligger per i dag innebærer at det legges opp til å bygge en tørrgassledning fra Kårstø til Rafnes i Grenlandsområdet med injeksjon av etan på Kårstø. Det legges videre opp til ilandføring av gass til Lista. På Rafnes vil etan bli skilt ut og benyttet lokalt. Deler av naturgassen skal også benyttes i Grenlandsområdet, mens det resterende skal transporteres videre til Østfold/Oslo og Sverige (Lysekil og Bua). Samlet volumgrunnlag for rørledningssystemet er av sponsorene anslått til 3 milliarder kubikkmeter naturgass og opptil 650.000 tonn etan i året ved oppstart. Rørledningssystemet vil kunne ha en årlig kapasitet på inntil 6-7 milliarder kubikkmeter naturgass etter fem år. Systemet er planlagt satt i drift fra årsskiftet 2010/2011.

Investeringene for GIN-S er anslått til 8,9 milliarder kroner (2005). Det gjøres oppmerksom på at kostnadsestimatet ligger innenfor et usikkerhetsnivå på $\pm 40\%$ for rørledningen fra Kårstø til Grenland, mens det for de resterende delene av rørledningssystemet kun foreligger et uklassifisert kostnadsanslag. Kostnader knyttet til mottaksterminaler, inkl. separasjonsanlegget på Rafnes, kommer i tillegg.

Studiekostnaden for Fase II er budsjettert 14 millioner kroner, og arbeidet skal etter planen være ferdigstilt innen 1. oktober 2006. Første møte i styringskomiteen for Fase II er berammet til 15. desember 2005 ved signering av "funding fee" avtalen.

Det er fortsatt mye arbeid som gjenstår før investeringsbeslutning kan fattes. Det må være gass tilgjengelig for salg østover, kjøpere og selgere av gass må komme til enighet om en gassalgsavtale, samtidig som det må etableres kommersielle avtaler om eierskap, transport, drift, etc. for rørledningssystemet.

Statusrapport rørledning til Trøndelag

Gassco etablerte tidlig en prosess rettet mot aktørene i Skogn- og Trondheimsområdet som har signalisert interesse for å delta i prosjektet knyttet til bygging av gassrørledning fra Tjeldbergodden til Skogn.

Industrikraft Midt-Norges (IMN) planer om å bygge et kraftvarmeverk på Skogn innen 1. januar 2009 har vært avgjørende å kunne bygge gassrørledning fra Tjeldbergodden til Skogn. En slik rørledning ville ha gitt muligheter for avgreninger til Trondheim og andre steder. Både kraftvarmeverket og rørledningen er teknisk sett nesten klare for å starte forprosjektering og utbygging. I mangel av gasskjøpsavtale har IMN nå søkt om tre års forlenget frist på konsesjonen for utbygging, noe som betyr at det ikke lenger er grunnlag å arbeide videre med et gassrør inn Trondheimsfjorden med oppstart i 2009. Gassco anbefaler derfor i samråd med IMN og lokale aktører bak Trønderpipe-prosjektet at videre arbeid med en slik rørledning utsettes til nærmere avklaring om mulig oppstartsår for kraftvarmeverket.

Statnetts rapport

Statnett har vurdert gevinster for sentralnettet ved etablering av gassrør til Skogn og Grenland. Siden gasskraftverk er den anvendelsen av gass som vil ha størst betydning for sentralnettet, har hovedfokus i analysene vært på hvordan ulike lokaliseringer av gasskraft vil påvirke investeringer og tapskostnader i sentralnettet.

Det har stor betydning for forsyningssikkerheten i Midt-Norge at det raskt gjennomføres tiltak som sikrer kraftforsyningen i området. Et 800 MW gasskraftverk i området vil gjøre en ny el-overføringsledning fra Ørskog til Sogn overflødig dersom gasskraftverket etableres først. Sammenlignet med en ny el-overføringsledning vil et 800 MW gasskraftverk på Tjeldbergodden gi en netto reduksjon i investerings- og tapskostnader på i overkant av 1 milliard kroner. Tilsvarende vil et 800 MW gasskraftverk på Skogn gi en reduksjon på 600 millioner kroner. For Fræna er det kun regnet på et 430 MW anlegg, men det er grunn til å tro at et 800 MW gasskraftverk her ville gitt enda høyere totale nettmessige gevinster enn de to andre alternativene.

Østlandsområdet vil over tid bli mer sårbart for driftsforstyrrelser, spesielt i perioder med begrenset mulighet for import fra Sverige. For Østlandet viser beregningene at et 1000 MW gasskraftverk i området vil gjøre en ny el-ledning fra Vestlandet til Østlandet overflødig. Analysene viser at det under gitte forutsetninger er samfunnsøkonomisk lønnsomt med en ny el-ledning innen ti år (2014) dersom det ikke kommer gasskraftverk i regionen. Etablering av 1000 MW gasskraftverk i Oslo eller Østfold kan således gi en netto reduksjon i investerings- og tapskostnader på i underkant av 1 milliard kroner. Lokalisering av samme type gasskraftverk i Grenland kan tilsvarende gi en reduksjon i investerings- og tapskostnader på 350 millioner kroner.

Videre arbeid

I det videre arbeidet vil det bli fokusert særlig på oppfølging av prosjektet med å etablere en naturgassledning til Øst-Norge og Vest-Sverige, omtalt som GIN-S prosjektet. I neste fase vil sponsorene bli prosjekteiere, og Gassco vil i tråd med dette rapportere direkte til prosjekteierne.

Med vennlig hilsen

Gassco AS

Brian Bjordal
Adm. Dir.

Vedlegg

- A. Naturgassledning til Øst-Norge og Vest-Sverige, Beslutningsunderlag for Fase II
- B. Naturgassledning til Øst-Norge og Vest-Sverige, Teknisk rapport
- C. Naturgassledning til Øst-Norge og Vest-Sverige, Timeplan
- D. Naturgassledning fra Tjeldbergodden til Skogn
- E. Synergier mellom gass og kraft i Midt-Norge og på Østlandet (Statnett)